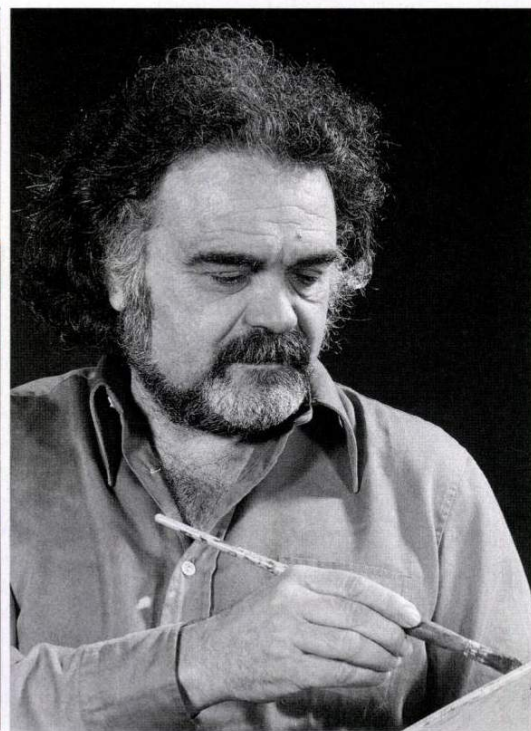

ART

CASULL FOTOGRAFIA

Representant de la generació de l'anomenada Segona Avantguarda Catalana, Josep Guinovart (Barcelona, 1927-2007) pertany al col·lectiu d'artistes marcat profundament pels anys difícils de la postguerra que els deixà en herència una personalitat lluitadora i tenaç. Artista que trenca els límits entre art i vida, la seva fèrtil trajectòria de més de seixanta anys de treball creatiu ininterromput i intens, l'ha convertit en un creador de talla internacional, amb una obra àmplia i rica que manifesta la seva experiència personal sobre la realitat circumdant i tangible. La seva producció artística es caracteritza per les mutacions i les evolucions successives que es retroalimenten en un trajecte amb etapes renovades que són una resposta al seu esperit de llibertat i de transformació.

L'exposició "La realitat transformada", que omple tots els espais de l'Espai Volart de la Fundació Vila Casas, tanca l'Any Guinovart amb un exhaustiu programa que ha revisat el ric llegat plàstic de l'artista. La mostra, de tall retrospectiu, no segueix un itinerari cronològic, sinó que s'interessa pel Guinovart que parteix de la realitat per transformar-la i donar-li noves significacions. Aplega una selecció d'una vuitantena d'obres que inclouen pintura, escultura i instal·lació amb un recorregut que s'inicia en la primera època, pels volts de 1948, i finalitza a principis del 2000. Comissariada per Lluçia Homs, ha volgut proposar noves

Guinovart: un combatent de l'art

La Fundació Vila Casas clou
l'Any Guinovart amb una exposició que té
com a eix la realitat transformada.

Per Conxita Oliver

mirades sumant nou veus de diferents generacions de crítics i comissaris per oferir una visió àmplia i diversa de l'aportació de Guinovart.

La mostra es deté en un seguit de constants recurrents que l'artista va explorar al llarg dels anys, com ara l'arrelament a la terra i a l'indret que és un dels fils conductors de les seves creacions. La fidelitat a les seves arrels (geogràfiques, històriques, lingüístiques i culturals), la natura, el

món animal, el món vegetal i el cosmos tenen un paper fonamental en el seu treball que incideix en la revalorització de tot allò local per situar-ho en l'universal. Guinovart estima la matèria perquè estima la terra amb tanta passió que aquesta i els seus elements apareixen literalment en el quadre. Incorpora directament a les seves obres: terres, fang, branques, rostolls, fulles, troncs, palla, gra, blat, cendres, closques d'ou, becs d'au o petxines... procedents de l'entorn natural. Coincideix amb Miró que "la força ve de la terra" i que és través d'ella ens arriba l'energia regeneradora de la mare naturalesa. Ambdós valoren la terra, la fertilitat i el misteri dels cicles vitals que esdevenen empremtes de l'existència. Tots dos estan atents a les vibracions de les coses essencials del seu entorn més proper, busquen captar l'alè de vida i l'energia que se'n desprèn. Un món rural que Guinovart ha evocat constantment en la seva obra com a conseqüència de l'impacte que li produí la seva estada a Agramunt durant la Guerra Civil.

En contraposició a la terra, la mar Mediterrània, pont entre cultures que de nen la viu intensament a Tarragona i a Castelldefels des de la seva residència habitual. De la lectura de l'*Odissea* d'Homer s'identifica amb aquest periple marítim de retorn d'Ulisses a la seva terra Ítaca. Igualment, la irrupció del color blau ha estat un fet destacable des de mitjans de la dècada dels 90 en la seva obra, símbol d'allò eteri i d'allò intangible en representació de l'aire, el cel i, sobretot, el mar que es contraposa cromàticament i temàticament a la imatge més coneguda de l'artista, basada sobretot en els ocres, sienes i terres rogencs que evoquen la vida de la pagesia.

La valoració objectual ha estat una altra component important en la investigació de Guinovart i que l'ha atret com a part integrant del seu entorn. L'objecte trobat i de rebuig que incorpora a les seves composicions, més o menys metamorfosat i manipulat, l'impregna d'una nova poètica. El seu treball reuneix, mitjançant el *collage* i l'assemblatge, tota mena d'objectes (portes, finestres, escales, rodes, bombetes, ampolles, llaunes, estris de pagès, utensilis de pintor...) i materials diversos (fibrociment, polivinil, palla, reixes metàl·liques...) en la línia de Rauschenberg que transforma fins a atorgar-los una altra significació cultural i humana, moltes vegades amb connotacions politicosocials. El compromís de Guinovart amb la realitat neix per una necessitat de construir-la i recompondre-la des del fragment i la descomposició per interpretar-la en noves significacions.

Igualment, compromès amb el seu temps i amb el seu entorn, la trajectòria de Guinovart, l'ha convertit en un defensor de valors socials, propugnats des de la visió d'allò immediat. No

deixa de banda el drama humà present a través dels provocats accidents de la matèria —cremades, incisions, clivelles o talls— així com pels diferents materials destruïts, trencats o agredits, a més de grafits espontanis i de gargots gestuals que accentuen la duresa argumental. Unes composicions carregades de tensions contraposades que, en certs moments, resulten d'una provocadora brutalitat, tant que s'estableix una lluita agressiva, directa i violenta amb l'obra mateix.

Amb tot, a través de la densa trajectòria de Guinovart es palesa que el seu llenguatge es forneix sempre d'una doble vessant: per una banda, l'arrel primitivista procedent de la cultura popular i, per l'altra, la transmutació d'aquests elements més primigenis a partir de la profunda preocupació intel·lectual. Aquesta connexió tan profunda entre experiència i coneixement, entre sensació i raó, entre forma i contingut és la clau interpretativa del seu treball, un treball lligat directament a l'esperit de les avantguardes i a una consciència plenament contemporània. ●

Algunes de les obres exposades a la mostra 'La realitat transformada', que clou l'Any Guinovart amb tots els honors.

